

De geheugenkaartrecorder Marantz PMD-671

In nr. 15 (maart 2005) van dit tijdschrift heb ik de Marantz PMD-670 besproken. Om ruimte te sparen wordt thans alleen ingegaan op de verschillen tussen de beide recorders en op mijn ervaringen bij het testen van de PMD-671.

Uitgebreide specificaties met brochure zijn te vinden op de website van Niehoff Sound & Light te Denekamp www.pmd671.nl

Hierop is ook de Nederlandstalige handleiding te downloaden.

De verschillen

Uiterlijk zijn de 670 en 671 vrijwel identiek. Alleen is de schakelaar "Automark" bij de 671 vervangen door de "Monitor" schakelaar. De automark instelling geschiedt nu via het Menu. Met de "Monitor" schakelaar is het mogelijk het opgenomen signaal met een vertraging van max. 2 seconden te beluisteren. Bij taperecorders noemen we dat "nabandcontrole". Heel mooi om te beoordelen of het geluid goed op de CF-kaart is weggeschreven. Het is mogelijk even snel te schakelen tussen inkomend en opgenomen signaal. Deze monitoring is niet mogelijk bij MP2 en bij 24-bit opnamen. In het Menu moet bij het onderdeel "General Settings" de z.g. RAW-mode (Read After Write) zijn ingesteld. Daarbij bestaat nog de keuze uit de "Monitor" en de "Time Shift" stand. Bij de laatste is het mogelijk om tijdens de opname, elke willekeurige track op de CF-kaart te beluisteren. De zin daarvan is me niet geheel duidelijk omdat je tijdens een opname alle aandacht nodig hebt om het geluid zonder te veel ruis en in de juiste sterkte op te nemen.

Bij de "General Settings" kan worden gekozen voor "Verify ON" Dit is een read after write check waarbij het inkomende met het weggeschreven signaal wordt vergeleken. Bij verschillen wordt een foutmelding gegeven. Verify werkt niet bij MP2 maar kan wel gelijktijdig met RAW worden gebruikt.

De PMD-671 kan opnemen met 24-bit en een maximale samplefrequentie van 96 kHz. Hierna kom ik nog op deze mogelijkheid terug.

Om te wisselen tussen de verschillende opnameformaten, moet men zich bij de 670 door omvangrijke menu's heenwerken met veel toetsaanslagen en kans op vergissen. Gelukkig kent de

671 thans drie programmeerbare "Preset" instellingen.

Zo kun je b.v. "Preset 1" instellen als: Stereo – PCM -- 16 bit -- 48 kHz – wav -- wav.

En "Preset 2" als: Mono -- MP3 -- 44.1 kHz -- mp3 – wav.

Binnen een preset zijn nog 18 andere programmeerbare instellingen mogelijk zoals o.a. RAW-mode, Verify, Automark, Track incrementing, Auto Cue, Remote, etc.

Helaas gaat het wisselen tussen de presets niet met een knop, maar weer via het menu. Dit kost max. 6 toetsaanslagen en wie dit niet regelmatig doet moet daarvoor soms de handleiding raadplegen. De presets blijven in het geheugen van de recorder aanwezig, ook als deze wordt uitgezet of als de CF-kaart wordt verwijderd.

Er zijn twee handelingen die vrij vaak voor komen: het Formateren van de CF-kaart en het wisselen van de preset's. Mijn wens zou zijn (bij de opvolger van de PMD-671) deze handelingen via een knop mogelijk te maken.

Er bestaat de mogelijkheid om de geschiktheid van een CF-kaart te testen. De recorder voert een schrijf- en leestest uit waarbij tevens de schrijfsnelheid wordt weergegeven. Heel nuttige omdat de recorder bij sommige (goedkope?) CF-kaarten soms ophangt. Zelf gebruik ik altijd "Lexar Professional 80x" waarmee ik nooit problemen heb gehad.

In de Marantz-documentatie is sprake van verbeterde microfoon voorversterkers. In de specificaties is dat echter niet terug te vinden. Ook de dealer en de importeur zijn daarvan niet op de hoogte.

De presets regelen niet de inputselectie. Deze moet met de INPUT-toets apart worden ingesteld. De toets kent thans vier standen (bij de 670 zijn het er negen): Interne microfoon, externe microfoon, line-invoer en digitale invoer. De verdeling over linker en rechter kanaal wordt in het Menu vastgelegd.

De ingebouwde acculader werkt alleen bij de standaard Ni-MH accu-packs. Marantz levert de RB1651 van 1650 mAh en Niehoff levert de RB2500 van 2500 mAh. Er is ook een houder waarin acht AA-formaat accu's of alkaline batterijen passen. De losse Ni-MH accu's dienen buiten de recorder te worden opgeladen.

Adviesprijzen van de recorders zonder accu, zonder CF-kaart en incl. BTW.

Marantz PMD-670 --- € 1065.= **Marantz PMD-671** --- € 1244.=

Gebbruikservaringen

In mijn verslag over de PMD-670 toonde ik me bezorgd over de mogelijke gebruiksonvriendelijkheid van de toekomstige PMD-671. Echter, vooral door de beschikbaarheid van de drie presets en een iets andere menu-opbouw is de PMD-671 juist iets vriendelijker.

De geluidskwaliteit is bij 16-bit en 44.1 kHz even goed als bij voorganger PMD-670 en dus erg goed. Hierbij heb ik voornamelijk gewerkt met de microfoons ME-64 en ME-67 van Sennheiser omdat dit in mijn praktijk het meest voorkomt. Lovende testverslagen in buitenlandse tijdschriften bevestigden mijn ervaringen hetgeen aanleiding was de recorder zelf aan te schaffen. Ik gebruik de PMD-671 alleen met 16-bit en 44.1 kHz, afwisselend met microfoon- en line-ingang. De laatste vrijwel uitsluitend voor het opnemen van vleermuisgeluiden uit de "batdetector". Voor de laatste toepassing, die uitsluitend in het donker geschiedt, is het display eigenlijk te fel verlicht. Het zou wenselijk zijn dit te kunnen dimmen, zoals bij de nieuwe Tascam HD-P2.

Aanvankelijk had deze Marantz problemen met het digitaal overbrengen van de met 24-bit opgenomen gegevens naar de computer. Er ontstond dan een te hoog ruisniveau. Gelukkig is

Marantz eind vorig jaar met een software-update gekomen waarbij ook een wijziging van de hardware nodig was. De problemen zijn daarmee verholpen, maar de bezitters van de eerste generatie PMD-671 zijn de recorder dan wel enige tijd kwijt omdat deze moet worden opgezonden.

Ik heb de recorder uitgebreid getest met de ME-64 en ME-67 microfoons van Sennheiser. Verder gebruik ik Windows XP met het geluidbewerkingprogramma Adobe Audition 1.5. Met dit programma worden ook de frequentie analyses gemaakt. De signaal-ruis verhouding is ongeveer 65 dB en dat is voor het opnemen van natuurgeluiden redelijk groot.

Evenals bij de eerder geteste Fostex-FR-2 heb ik met de door mij gebruikte apparatuur geen verschil in ruisniveau kunnen vaststellen tussen 16 en 24-bit's opnamen. Wel kost 24-bit meer geheugenruimte. Vergelijking tussen 44.1 kHz en 96 kHz levert kleine verschillen op, vooral bij de hogere frequenties. Bij een onlangs uitgevoerde test met de nieuwe Tascam HD-P2 kon een vergelijking worden gemaakt tussen 44.1 en 192 kHz. Bij de hoogste samplefrequentie zie je kleine verschillen in de amplitude en in de vorm van het oscillogram. De verschillen zijn echter zo klein dat men zich kan afvragen of deze hoorbaar zijn, zelfs voor mensen met een meer dan uitstekend gehoor. Zelf neem ik alleen op met 44.1 kHz en 16-bit. Op een 2 GB CF-kaart gaat dan ruim drie uur stereogeluid, en in mono uiteraard het dubbele. In MP2 met de hoogste bit-rate (384 kb/sec) past er zelfs bijna twaalf uur stereo op. Bij dit gecomprimeerde formaat gaat er echter wel wat informatie verloren hetgeen op een sonagram goed is waar te nemen.

Conclusie

Wie alleen opneemt bij 16-bit en 44.1 of 48 kHz. heeft aan de PMD-671 een prima geheugenkaartrecorder met zeer veel mogelijkheden en uitstekende geluidskwaliteit. Het gebruik van 24-bit of een hogere sample frequentie is m.i. weinig zinvol en kost meer geheugenruimte op de CF-kaart. Sommige functies zouden eenvoudiger met een knop dan via het menu verwezenlijkt kunnen worden.

Maart 2006

J.A. Meijerink

Dit testrapport mag met toestemming van de auteur en met bronvermelding voor reclamedoeleinden worden gebruikt, mits het **in z'n geheel** wordt gepubliceerd.

